اختلال گسترده در ناوبری هوایی و شبکه برق و آبرسانی فرسوده نشان می‌دهد بحران زیرساختی ایالات متحده گسترده است

پایه‌های مستهلک آمریکا!

گروه بین‌الملل: یک اختلال سایبری فقط در عرض چند ثانیه حداقل برای بیش از ۲ روز کلیت سیستم حمل و نقل هوایی آمریکا را با چالش بی‌سابقه روبه‌رو کرد؛ چالشی که روز جمعه در همان ساعات نخست به زمینگیر شدن حداقل ۳ هزار پرواز در آسمان آمریکا منجر شد و تا روز شنبه تعداد پروازهای متوقف شده، لغوشده یا با تاخیرهای بالای ۵ ساعت را به بیش از ۱۵ هزار پرواز رساند!

به گزارش «وطن امروز» حادثه‌ای که روزهای جمعه و شنبه پروازهای آمریکا را زمینگیر کرد و تبعات آن حتی تا سومین روز پس از حادثه در روز یکشنبه هم ادامه داشت، حادثه‌ای عادی نبود و به گفته منابع آمریکایی برای اولین‌بار در ربع قرن اخیر - از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ - همه پروازها در آمریکا دستور فرود اضطراری دریافت کردند. هرچند دولت تروریست آمریکا به صورت رسمی تلاش کرد این ماجرا را حمله سایبری اعلام نکند اما در آمریکا روایت‌های متعددی تاکید کرده‌اند اختلال گسترده و بزرگی که در سیستم ناوبری آن کشور از روز جمعه آغاز شد، بی‌ارتباط با حمله سایبری نبوده است.

خبرگزاری آسوشیتدپرس هم پس از حوادث اخیر آمریکا گزارش داد همزمانی توقف پروازها با اختلال گسترده خدمات مایکروسافت و چند حادثه غیرعادی دیگر در آمریکا نگرانی‌هایی درباره احتمال وقوع یک حمله سایبری گسترده ایجاد کرده است.

روزنامه گاردین نیز در پوشش زنده این حادثه، احتمال حمله سایبری را در کنار سایر فرضیه‌ها مطرح کرد. «مارک‌وین مولین» وزیر امنیت داخلی آمریکا هم در پاسخ به پرسش خبرنگاران درباره احتمال حمله سایبری گفت: «هنگام بررسی علت چنین اتفاقی، با توجه به تعداد حملات سایبری، باید این احتمال را نیز در نظر گرفت». رسانه انگلیسی همچنین گزارش داد اختلال شبکه مخابراتی تحت نظارت شرکت‌های دفاعی و فناوری، ارتباطات رادیویی میان خلبانان و مراکز کنترل ترافیک هوایی را تحت تأثیر قرار داده و این اختلالات بیش از هرچیز دیگری به حمله سایبری شباهت دارد.

■ **فرسودگی زیرساخت‌های سایبری**

حتی اگر روایت رسمی دولت آمریکا درباره فرسودگی ساختارها را به عنوان علت بحران اخیر در حمل و نقل هوایی در نظر بگیریم، باز هم نمی‌توان حمله سایبری را رد کرد. روایت رسمی دولت آمریکا اختلالات اخیر در ناوبری هوایی را ناشی از فرسودگی زیرساخت‌ها بیان کرد. «شان دافی» وزیر حمل و نقل آمریکا اعلام کرد فرسودگی و اختلال ناشی از خطا در فرآیند تعویض تجهیزات و اضافه‌بار روترهای شبکه باعث توقف و لغو هزاران پرواز شد.

«استیو آرویو» کارشناس ایمنی هوانوردی و خلبان سابق شرکت یونایتد ایرلاینز هم به خبرگزاری ای‌پی گفت علت اختلالات اخیر در حمل و نقل هوایی آمریکا فرسودگی فناوری در سیستم کنترل ترافیک هوایی است.

در واقع پرتکرارترین اظهارنظرها درباره زمینگیر شدن سیستم حمل و نقل هوایی آمریکا در روز جمعه این است که این بحران نشان داد زیرساخت‌های حیاتی آمریکا تا چه اندازه به تجهیزات قدیمی و شبکه‌های ارتباطی وابسته‌اند و همین وابستگی نیز باعث آسیب‌پذیری بیشتر آنها شده است.

از سوی دیگر به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، فرسودگی زیرساخت‌های آمریکا می‌تواند یکی از دلایلی باشد که زمینه‌ساز حمله سایبری به سیستم حمل و نقل هوایی آمریکا شده است. به بیان دیگر، کشوری که مدعی دارا بودن پیشرفته‌ترین شرکت‌های فناوری، بزرگ‌ترین مراکز داده و بخش مهمی از صنعت امنیت سایبری جهان است، همچنان در حفاظت از زیرساخت‌های سایبری خود با مشکلات جدی روبه‌رو است.

■ **اعتراف به ضعف ساختاری**

مقامات بسیاری در آمریکا به ضعف زیرساختی آن کشور اذعان کرده‌اند. «دیو هینچمن» مدیر بخش فناوری اطلاعات و امنیت سایبری دفتر پاسخگویی دولت تروریست آمریکا پیش‌تر در گفت‌وگو با شبکه خبری «فدرال نیوز نت وُرک» درباره آسیب‌پذیری زیرساخت‌های حیاتی آمریکا هشدار داده بود. او با اشاره به محدودیت بودجه در برخی تأسیسات کوچک گفته بود: «در بسیاری موارد، به‌ویژه در تأسیسات کوچک‌تر، بودجه محدودی وجود دارد و به همین دلیل امنیت سایبری در اولویت آنها نیست».

هینچمن علاوه بر این تأکید کرده بود استفاده از فناوری‌های قدیمی، تجهیز این مراکز به ابزارهای امنیتی جدید را دشوار کرده است.

مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی آمریکا نیز در گزارشی درباره تهدیدهای سایبری علیه زیرساخت‌های حیاتی، ریشه آسیب‌پذیری را در ساختار پراکنده و فرسوده این زیرساخت‌ها دانست. در این گزارش تأکید شد بخش بزرگی از زیرساخت‌های حیاتی آمریکا در مالکیت شرکت‌های خصوصی قرار دارد و اداره آنها میان نهادهای متعدد فدرال، ایالتی و محلی تقسیم شده است.

گزارش دفتر پاسخگویی دولت آمریکا که شهریور امسال منتشر شد هم نشان می‌دهد آسیب‌پذیری فقط به شبکه‌های عمومی و تأسیسات خدماتی محدود نیست و سامانه‌های هوانوردی آن را نیز در برمی‌گیرد. بر اساس این گزارش، سازمان هوانوردی فدرال آمریکا روزانه خدمات کنترل ترافیک هوایی را برای بیش از ۴۴ هزار پرواز و ۳ میلیون مسافر فراهم می‌کند، با این حال، این سازمان هنوز برای شناسایی و مقابله فوری با تمام تهدیدها ابزارهای کافی در اختیار ندارد.

■ **فرسودگی فراتر از آسمان**

ضعف زیرساختی آمریکا فقط به سامانه‌های سایبری و شبکه کنترل پرواز محدود نمی‌شود. بررسی وضعیت جاده‌ها، پل‌ها، شبکه برق و تأسیسات آبرسانی نشان می‌دهد بخش‌های مختلف زیرساختی آمریکا نیز با انباشت مشکلات ناشی از فرسودگی، کمبود سرمایه‌گذاری و عقب‌ماندگی در نوسازی روبه‌رو هستند.

گزارش سال ۲۰۲۵ انجمن مهندسان عمران آمریکا درباره وضعیت زیرساخت‌های آن کشور به فرسودگی زیرساخت‌های حیاتی پرداخته است. این انجمن که هر ۴ سال یک‌بار وضعیت زیرساخت‌های آمریکا را ارزیابی می‌کند، به مجموع زیرساخت‌ها از میانگین نمره‌های خود فقط ۳۰ از ۱۰۰ داده است؛ نمره‌ای که نشان‌دهنده وضعیتی ضعیف و فاصله قابل توجه زیرساخت‌های آمریکا با شرایط مطلوب است. در این ارزیابی، زیرساخت‌های جاده‌ای، انرژی، هوانوردی و فاضلاب نمره «معمولی» گرفته‌اند، وضعیت آب آشامیدنی «منفی ۳۰» ارزیابی شده و شبکه حمل و نقل عمومی و مدیریت آب‌های سطحی نیز نمره «معمولی» دریافت کرده‌اند. نکته مهم‌تر آنکه این انجمن برای رساندن تمام بخش‌های زیرساختی آمریکا به وضعیت مطلوب، به ۹ هزار و ۱۰۰ میلیارد دلار نیاز به سرمایه‌گذاری اشاره کرده و افزوده با فرض تداوم سطح فعلی سرمایه‌گذاری‌ها، ۳ هزار و ۷۰۰ میلیارد دلار از این نیاز تأمین نخواهد شد.

■ **جاده‌ها و پل‌ها؛ میلیون‌ها سفر روی سازه‌های فرسوده**

وضعیت جاده‌های آمریکا نیز یکی از روشن‌ترین نمونه‌های فرسودگی زیرساختی است. بر اساس گزارش انجمن مهندسان عمران آمریکا، ۳۹ درصد جاده‌های اصلی در وضعیت نامطلوب یا متوسط قرار دارند. رانندگی در جاده‌های فرسوده و پرترافیک، علاوه بر اتلاف وقت، سالانه بیش از هزار و ۴۰۰ دلار هزینه اضافه برای هر راننده آمریکایی ایجاد می‌کند. این انجمن همچنین اعلام کرد برای اصلاح و نوسازی شبکه جاده‌ای آمریکا طی ۱۰ سال آینده، با وجود منابع مالی پیش‌بینی‌شده، ۶۸۴ میلیارد دلار کمبود سرمایه‌گذاری وجود دارد.

وضعیت پل‌ها نیز چندان بهتر نیست. بر اساس داده‌های اداره بزرگراه‌های فدرال آمریکا که در گزارش دفتر پژوهش کنگره در آوریل ۲۰۲۶ منتشر شد، از مجموع ۶۲۴ هزار پل جاده‌ای آمریکا، نزدیک ۴۲ هزار پل، معادل ۶٫۷ درصد، در وضعیت نامطلوب قرار دارند. افزون بر این، حدود ۶۲ هزار پل با محدودیت وزن عبور خودروها مواجهند؛ یعنی مقام‌های محلی برای جلوگیری از فشار بیش از حد بر سازه، ناچار شده‌اند عبور برخی وسایل نقلیه سنگین را محدود کنند. این آمار نشان می‌دهد حتی شبکه‌ای که ستون اصلی جابه‌جایی کالا و مسافر در بزرگ‌ترین اقتصاد جهان محسوب می‌شود، با حجم قابل توجهی از سازه‌های نیازمند تعمیر و بازسازی روبه‌رو است.

انجمن مهندسان عمران آمریکا همچنین در گزارش خود تأکید کرد فرسودگی جاده‌ها، پل‌ها و شبکه‌های حمل و نقل، هزینه جابه‌جایی کالا را افزایش می‌دهد و بهره‌وری اقتصادی را کاهش داده است. «دارن اولسون» رئیس گروه تدوین این گزارش هشدار داد حتی یک نقص یا اختلال در محیط زیرساختی کشور می‌تواند اثر خود را بلافاصله بر زندگی میلیون‌ها خانواده‌ها و فعالیت کسب‌وکارها نشان دهد.

■ **شبکه آبرسانی با صدها هزار کیلومتر لوله فرسوده**

در حوزه آب نیز آمارها از انباشت جدی مشکلات حکایت دارد. آژانس حفاظت محیط زیست آمریکا در ارزیابی نیازهای زیرساختی آب آشامیدنی اعلام کرد سامانه‌های آبرسانی تا سال ۲۰۴۱ به ۶۲۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری برای حفظ و بهبود خدمات نیاز دارند. از این رقم، بیش از ۴۲۲ میلیارد دلار صرفا برای جایگزینی یا بازسازی خطوط انتقال و توزیع آب برآورد شده است. این وضعیت نشان می‌دهد بخش بزرگی از شبکه آبرسانی آمریکا با مشکل فرسودگی لوله‌ها و تجهیزات روبه‌رو است.

بر اساس پژوهشی که سال ۲۰۲۵ در نشریه تخصصی انجمن آب‌رسانی آمریکا منتشر شد، ۷۲۷ هزار کیلومتر از لوله‌های آب در آمریکا و کانادا - یک‌پنجم کل شبکه - از عمر مفید خود عبور کرده و نیازمند جایگزینی است. همین پژوهش از وقوع ۲۶۰ هزار شکستگی لوله آب در هر سال در آمریکا و کانادا خبر داده و هزینه سالانه تعمیر این شکستگی‌ها را ۲٫۶ میلیارد دلار برآورد کرده است. همچنین ۷۷۰ هزار مایل از خطوط آبرسانی ۲ کشور بیش از ۵۰ سال عمر دارند. این ارقام نشان می‌دهد فرسودگی شبکه آب تنها یک مساله مربوط به کیفیت خدمات شهری نیست، بلکه می‌تواند به هدررفت منابع آب، افزایش هزینه تعمیرات و اختلال در تأمین آب شهروندان منجر شود.

■ **شبکه برق با تجهیزات قدیمی**

شبکه برق آمریکا نیز دچار فرسودگی است. وزارت انرژی آمریکا در گزارشی درباره وضعیت شبکه برق اعلام کرد حدود ۷۰ درصد خطوط انتقال برق بیش از ۲۵ سال عمر دارند و به نیمه دوم عمر معمول خود، یعنی دوره‌ای که معمولا بین ۵۰ تا ۸۰ سال در نظر گرفته می‌شود، نزدیک شده‌اند. این وزارتخانه هشدار داد فرسودگی تجهیزات در کنار افزایش تقاضای برق، شبکه را در برابر اختلال‌های زنجیره‌ای آسیب‌پذیر کرده، به گونه‌ای که خرابی یک بخش از شبکه می‌تواند به اختلال در بخش‌های دیگر منجر شود.

گزارش انجمن مهندسان عمران آمریکا نیز تصویری تاریک از تجهیزات شبکه برق آمریکا ارائه کرد. بر اساس این گزارش، ۷۰ درصد ترانسفورماتورهای برق آمریکا بیش از ۲۵ سال عمر دارند. همچنین ۶۰ درصد کلیدهای مدار این شبکه بیش از ۳۰ سال قدمت دارند و ۷۰ درصد خطوط انتقال برق نیز بیش از ۲۵ سال پیش احداث شده‌اند. این فرسودگی در شرایطی اهمیت بیشتری می‌یابد که تقاضای برق آمریکا با توسعه مراکز داده، صنایع انرژی‌بر و گسترش فناوری‌های جدید رو به افزایش است.

انجمن مهندسان عمران آمریکا هم برای بخش انرژی، طی ۱۰ سال آینده هزار و ۸۸۶ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مورد نیاز برآورد کرده اما با فرض تداوم سطح فعلی سرمایه‌گذاری‌ها ۵۷۸ میلیارد دلار از این نیاز بدون تأمین مالی باقی خواهد ماند. این رقم در کنار کمبود سرمایه‌گذاری در جاده‌ها، پل‌ها و شبکه آبرسانی، نشان می‌دهد مساله زیرساختی آمریکا با تزریق منابع محدود مالی یا اجرای چند طرح مقطعی حل نخواهد شد و به برنامه‌ای بلندمدت برای بازسازی شبکه‌های حیاتی نیاز دارد.

■ **فرسودگی ماشین جنگی آمریکا**

فرسودگی زیرساخت‌های آمریکا به بخش نظامی آن کشور نیز رسیده است. بر اساس گزارش دفتر پاسخگویی دولت آمریکا که آگوست ۲۰۲۶ منتشر شد، وزارت جنگ آمریکا با ۲۸۵ میلیارد دلار عقب‌ماندگی در تعمیر و نگهداری تأسیسات نظامی روبه‌رو است. این وزارتخانه بیش از ۷۳۶ هزار ساختمان و سازه در سراسر جهان دارد که یک‌سوم آنها بیش از ۵۰ سال عمر دارند. گزارش تأکید می‌کند ارتش آمریکا حتی نتوانسته تأمین ۹۰ درصد بودجه مورد نیاز تعمیرات را محقق کند و تنها ۸۰ درصد نیازهای برآورد شده را تأمین کرده است. دفتر پاسخگویی دولت هشدار داد غفلت از تعمیر زیرساخت‌های مأموریت‌محور، از جمله باندهای پرواز و انبارها و مراکز تعمیراتی، می‌تواند آمادگی عملیاتی نیروهای نظامی را کاهش دهد.

در کنار فرسودگی تجهیزات و تأسیسات نظامی، کاهش ذخایر موشکی آمریکا و دشواری جایگزینی مهمات مصرف‌شده به یکی از نگرانی‌های جدی محافل نظامی واشنگتن تبدیل شده است. مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی آمریکا در گزارشی در ۳۱ ژوئیه ۲۰۲۶ همزمان با ادامه جنگ علیه ایران اعلام کرد واشنگتن در جریان جنگ اخیر نیمی از ذخایر اولیه برخی مهمات کلیدی، از جمله موشک‌های رهگیر پاتریوت، تاد و موشک‌های ضربتی دقیق را مصرف کرده است. مؤسسه بین‌المللی مطالعات راهبردی نیز در ارزیابی اکتبر ۲۰۲۶ خود برآورد کرد آمریکا در جریان جنگ علیه ایران، هزار و ۶۰ تا هزار و ۴۳۰ موشک رهگیر پاتریوت، معادل ۴۵ تا ۶۱ درصد ذخایر پیش از جنگ و ۱۹۰ تا ۲۹۰ موشک تاد از مجموع ذخایر ۳۶۰ فروندی خود را مصرف کرد. این مؤسسه همچنین از شلیک دست‌کم هزار موشک کروز تاماهاوک خبر داد. برآوردها نشان می‌دهد بازسازی ذخایر پاتریوت ممکن است تا میانه سال ۲۰۲۹ و جایگزینی موشک‌های تاد تا پایان همان سال زمان ببرد؛ بازسازی ذخایر تاماهاوک نیز در برخی برآوردها تا سال ۲۰۳۰ طول خواهد کشید. به این ترتیب، مساله اصلی برای حوزه نظامی آمریکا ظرفیت محدود کارخانه‌ها، زنجیره پیچیده تأمین و زمان طولانی ساخت مهمات پیشرفته است و بر همین اساس توان آمریکا برای جبران سریع ذخایر مصرف‌شده بسیار محدود خواهد بود.

همزمان با رد پیشنهاد دولت چرخشی، لیبرمن اطلاعات جدیدی را درباره اشتباهات نخست‌وزیر در وقوع عملیات ۱۷اکتبر فاش کرد

رودست حماس

گروه بین‌الملل: رئیس حزب صهیونیستی یشار که مامور تشکیل کابینه شده، طی ۸ روز گذشته همچنان در تشکیل کابینه ائتلافی با شکست روبه‌رو بوده است. گادی آیزنکوت تا پایان مهلت اولیه، یعنی ۶ دسامبر ۲۰۲۶ در واقع ۲۰ روز دیگر فرصت دارد کابینه تشکیل دهد و در صورت ناکامی، امکان درخواست ۱۴ روز تمدید نیز وجود دارد. با این حال ناکامی وی در تشکیل کابینه در یک هفته گذشته احتمال تشکیل کابینه از سوی او را کمتر و احتمال تداوم بن‌بست سیاسی فعلی در تل‌آویو را افزایش داده است.

به گزارش «وطن امروز» آیزنکوت ائتلاف با حزب لیکود برای تشکیل کابینه ائتلافی به ریاست نتانیاهو را رد و به صورت رسمی اعلام کرد: گزارش‌های منتشرشده مبنی بر اینکه ما در حال بررسی پیشنهاد توافق چرخش قدرت با نتانیاهو هستیم، نادرست و دروغ است. حزب آیزنکوت هم در بیانیه‌ای اعلام کرد تنها پیشنهاد مطرح‌شده این است که حزب لیکود، درست مانند سایر احزاب، به دولتی به ریاست آیزنکوت بپیوندد و هیچ طرح دیگری در دستور کار نیست.

■ **حمله آیزنکوت به نتانیاهو**

تکذیب ائتلاف با نتانیاهو از سوی آیزنکوت در حالی است که پیش از آن نتانیاهو با انتشار پیامی ویدئویی خواستار تشکیل کابینه وحدت صهیونیستی با مشارکت آیزنکوت شده بود. او مدعی شد تشکیل چنین کابینه‌ای برای امنیت تل‌آویو ضروری است و می‌تواند تهدید ایران را برای همیشه از میان ببرد.

در واکنش به درخواست نتانیاهو، آیزنکوت پیشنهاد کابینه وحدت از سوی نتانیاهو را «بلوف» و «ترفند سیاسی» توصیف کرد. او گفت نتانیاهو همچنان به اختلاف‌افکنی ادامه می‌دهد. روزنامه تایمز اسرائیل نیز گزارش داد آیزنکوت هرگونه مشارکت در کابینه به ریاست نتانیاهو را رد کرده اما حاضر است اعضای حزب لیکود بدون نتانیاهو و با پذیرش اصول سیاسی او، در کابینه‌ای به رهبری خودش حضور داشته باشند.

■ **اختلاف بر سر احزاب حریدی**

روزنامه جروزالم پست هم در گزارشی نوشت مذاکرات غیررسمی آیزنکوت با حزب اتحاد یهودیت توراتی برای پیوستن به کابینه جدید همچنان از دستیابی به توافق فاصله دارد. مهم‌ترین اختلاف، قانون معافیت دانش‌آموزان مدارس مذهبی یهودی از خدمت سربازی و تضمین اجرای تعهدات کابینه آینده به احزاب مذهبی است.

احزاب مذهبی خواهان تضمین‌های حقوقی و سیاسی برای تصویب و اجرای قانونی هستند که وضعیت معافیت دانش‌آموزان مدارس مذهبی را ادامه دهد. در مقابل، آیزنکوت و برخی متحدانش، به‌ویژه آویگدور لیبرمن، با چنین امتیازاتی مخالفند.

از سوی دیگر، حزب شاس نیز در موضع‌گیری تازه خود اعلام کرد با هیچ‌یک از احزاب ائتلاف چپ‌گرا وارد مذاکره نخواهد شد. این موضع‌گیری عملا امید آیزنکوت به جذب همزمان احزاب مذهبی برای تشکیل اکثریت کنست را دشوارتر کرده و همزمان نشان داده بن‌بست سیاسی در تل‌آویو ادامه خواهد داشت.

■ **افشای رسوایی نتانیاهو در دام حماس**

همزمان با تلاش مخالفان نتانیاهو برای کنار زدن او از قدرت، اتهامات تازه‌ای درباره عملکرد او مطرح شده است. محور اصلی این اتهامات آن است که نتانیاهو طی سال‌ها با تصور اینکه می‌تواند از طریق پرداخت پول و امتیازهای اقتصادی، حماس را مهار و آرامش را در غزه حفظ کند، عملا به تقویت حماس کمک کرده است؛ محاسبه‌ای که به اعتقاد مخالفان نتانیاهو در نهایت غلط از آب درآمد و با حمله ۷اکتبر ۲۰۲۳ به شکست فاجعه‌بار محاسبات نتانیاهو تبدیل شد.

آویگدور لیبرمن، وزیر خارجه و جنگ سابق رژیم صهیونیستی هم در تازه‌ترین افشاگری خود اعلام کرد ۸ سال پیش، در اعتراض به تصمیم نتانیاهو برای انتقال چمدان‌های دلار به حماس با هدف خرید آرامش، از وزارت جنگ استعفا کرد. لیبرمن این سیاست را «سیاست تسلیم نتانیاهو در برابر حماس» خواند و گفت: «دقیقا ۸ سال پیش، من به دنبال تصمیم نتانیاهو برای انتقال چمدان‌های دلار به حماس برای خرید آرامش، از سمت وزیر جنگ استعفا کردم. من از همدستی در این سیاست تسلیم که بهای وحشتناک آن را ۷اکتبر پرداختیم، حتی به قیمت از دست دادن یکی از مهم‌ترین مناصب، خودداری کردم. به‌زودی یک کمیسیون تحقیق دولتی برای بررسی کامل تمام شکست‌ها و تصمیماتی که منجر به رویداد ۷اکتبر شد، تشکیل خواهیم داد و اطمینان حاصل خواهیم کرد مسؤولان پاسخگو خواهند بود و از روز دوشنبه، هنگامی که رسما به عنوان رئیس کمیته امور خارجی و جنگ کنست منصوب شوم، طبق همان اصولی که در آن زمان مرا هدایت می‌کرد، عمل خواهم کرد: امنیت اسرائیل و خیر آن بالاتر از همه ملاحظات دیگر». لیبرمن در اظهارات خود وعده داد کمیسیون تحقیق برای بررسی شکست‌ها و تصمیماتی که به حمله ۷اکتبر منجر شد، تشکیل خواهد شد.

پیش از این نیز گزارش‌هایی درباره سیاست شکست‌خورده نتانیاهو در قبال حماس منتشر شده بود. بر اساس گزارش‌های رسانه ایرلندی آیریش تایمز که از سوی خبرنگاران این رسانه در تل‌آویو منتشر شده، قطر از سال ۲۰۱۸ انتقال ماهانه ده‌ها میلیون دلار به نوار غزه را آغاز کرده بود و این پول‌ها با موافقت و هماهنگی نتانیاهو وارد غزه می‌شد. نوامبر ۲۰۱۸، لیبرمن در اعتراض به آتش‌بس با حماس و سیاست نتانیاهو در آزاد گذاشتن انتقال پول به حماس از وزارت جنگ استعفا کرد. او همان زمان نیز نتانیاهو را به باج‌دهی برای آرامش کوتاه‌مدت به قیمت آسیب زدن به امنیت بلندمدت تل‌آویو متهم کرد.

همچنین روزنامه صهیونیستی یدیعوت آحارونوت در گزارشی تحقیقی که به‌تازگی منتشر شده و بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌ها داشت، به نقل از اسناد اطلاعاتی و شهادت مقام‌های ارشد امنیتی رژیم نوشت یک مسیر مالی پنهان جدا از کمک‌های رسمی قطر به حماس، پیش از طوفان الاقصی وجود داشته است. بر اساس تحقیقات یدیعوت آحارونوت، دستگاه اطلاعاتی رژیم مسیری را شناسایی کرده بود که از طریق آن، منابع مالی منتسب به افراد ثروتمند قطری به صورت مستقیم به شاخه نظامی حماس منتقل می‌شد. این مسیر در اسناد اطلاعاتی با نام رمز «چشم پلنگ» شناخته شده بود و برآوردها درباره حجم منابع منتقل‌شده از این کانال از ۱۰۰ میلیون دلار تا چندصد میلیون دلار متغیر بود. نکته تعیین‌کننده آن است که طبق همین گزارش، نتانیاهو از این مسیر مالی و انتقال بخشی از کمک‌های قطر به شاخه نظامی حماس اطلاع داشته است اما کاری در برابر حماس نکرد، با این تصور که بتواند سیاست‌های آن را تعدیل کند، غافل از آنکه نتانیاهو با این کار در واقع حماس را آنچنان به صورت ناخواسته قدرتمند کرد که این جنبش طوفان الاقصی را ۱۷اکتبر ۲۰۲۳ رقم زد.

در این میان، گزارش تحقیقی روزنامه آمریکایی نیویورک‌تایمز نیز ابعاد دیگری از سیاست شکست‌خورده نتانیاهو در قبال حماس را روشن کرد. این روزنامه نوشت نتانیاهو سال‌ها انتقال پول قطر به غزه را تحمل و حتی تشویق کرده بود، زیرا تصور می‌کرد تقویت حماس می‌تواند مانع تقویت تشکیلات خودگردان فلسطین و شکل‌گیری فشار برای تشکیل کشور مستقل فلسطین شود و در این چارچوب، حفظ شکاف سیاسی و جغرافیایی میان غزه تحت کنترل حماس و کرانه باختری تحت مدیریت تشکیلات خودگردان، بخشی از محاسبات سیاسی نتانیاهو ارزیابی شده، هرچند در نهایت این برنامه نتانیاهو به شکست سنگین کابینه او در علمیات طوفان الاقصی منجر شد.

بر این اساس، مخالفان نتانیاهو معتقدند او با این تصور که می‌تواند حماس را از طریق پول و امتیازهای اقتصادی به حفظ آرامش وادار کند، در عمل در دام محاسبات این جنبش گرفتار شد. به بیان دیگر، حماس از فضای اقتصادی و سیاسی ایجادشده برای تقویت توان نظامی خود بهره برد و برنامه نتانیاهو را به یک شکست و رسوایی بزرگ برای او تبدیل کرد.

■ **احتمال بازگشت به انتخابات**

با توجه به گسترش اختلافات و تشدید شکاف‌ها در رژیم صهیونیستی، در صورت ناکامی آیزنکوت در تشکیل کابینه، رئیس رژیم صهیونیستی می‌تواند مأموریت تشکیل کابینه را به فرد دیگری، از جمله نتانیاهو واگذار کند یا زمینه برگزاری انتخابات جدید را فراهم آورد. خبرگزاری رویترز در گزارشی تأکید کرد هیچ‌یک از ۲ بلوک اصلی پس از انتخابات به‌تنهایی مسیر روشنی برای تشکیل کابینه ندارند و احتمال برگزاری انتخابات مجدد همچنان یکی از سناریوهای پیش رو است.

بسیاری از کارشناسان نیز معتقدند اختلافات سیاسی در تل‌آویو میان احزاب مختلف صهیونیست تا آنجا زیاد و گسترده است که حداقل در کوتاه‌مدت بعید است این رژیم صاحب یک کابینه دائم شود.

همزمان با ادامه اختلافات، رهبر حزب «یش عتید» هم نسبت به شکست مذاکرات و تداوم بن‌بست سیاسی هشدار داد. یائیر لاپید در واکنش به دشواری تشکیل کابینه گفت: این دیوانگی خواهد بود اگر کابینه تشکیل نشود! این اقدامی غیرقابل‌بخشش و نشانه بی‌مسؤولیتی است. این اظهارات نشان می‌دهد حتی در داخل بلوک مخالف نتانیاهو نیز نگرانی درباره طولانی شدن روند تشکیل کابینه افزایش یافته و چشم‌اندازی از تشکیل کابینه در آینده نزدیک دیده نمی‌شود.